

Laajan hyvinvointikertomuksen 2024-2025 pohjalta tehty vuosittainen raportti

Raportoinnin koordinaatiovastuu ollut HYTE-tiimillä

Mukana raportoinnissa: Satakunnan hyvinvointialue: viestintä, asiakaspalvelu, strategia- ja järjestämisen vastuualue, sote-toimialueet ja tiedonhallinta. LTA 23 Omasata tuottavuus- ja talousohjelma, LiikU, Kestävän Kasvun Satakunta 2 –hanke, Satakunnan ensi- ja turvakoti ry ja Sydänliitto

Sisällys

1 Raportin kuvaus	<u>Dia 3</u>
2 Terveelliset elintavat lisääntyvät	<u>Dia 4</u>
2.1 Liikkuminen lisääntyy	<u>Diat 4-5</u>
2.2 Ylipainoisten ja lihavien määrä vähenee	<u>Diat 6-8</u>
2.3 Alkoholin käyttö vähenee	<u>Diat 9-10</u>
2.4 Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä lisääntyvät	<u>Dia 11-12</u>
3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat	<u>Dia 13</u>
3.1 Mielen hyvinvointi lisääntyy	<u>Dia 13-14</u>
3.2 Asukas saa varhaista tukea mielen hyvinvoinnin haasteissa	<u>Dia 15-16</u>
3.3 Osallisuuden kokemus kasvaa	<u>Dia 17-18</u>
3.4 Taide ja kulttuuri edistävät hyvinvointia ja terveyttä	<u>Diat 17-18</u>
4 Turvallinen ja mielekäs arki	<u>Dia 19</u>
4.1 Aukkaiden turvallisuuden tunne ja turvallisuus paranevat	<u>Dia 19-20</u>
4.2 Kaatumiset ja putoamiset vähenevät	<u>Diat 21-22</u>
4.3 Lähisuhdeväkivaltaa kokevien määrä vähenee	<u>Dia 21 Dia 23</u>

1. Raportin kuvaus

- Raportissa on laajan hyvinvointikertomuksen 2024-2025 suunnitelmaosan tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden ja mittareiden arviointi.
 - Terveelliset elintavat lisääntyvät
 - Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat
 - Turvallinen ja mielekäs arki
- Mittaritieto on otettu uusimmista tiedonkeruuajoista verraten edelliseen tiedonkeruuseen.
- Nuolet osoittavat nousua tai laskua, väri määräytyy sen mukaan, onko muutos positiivinen vai negatiivinen.
- Toimenpiteen tilan arviointi:
 - Toimenpide on tehty/toiminnassa
 - Toimenpiteen työstötila on aloitettu, mutta kesken
 - Toimenpiteen työstöä ei ole aloitettu

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

2.1 Liikkuminen lisääntyy

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Jalkautetaan Satakunnan liikuntastrategia. 1) Luodaan yhtenäiset toimintatavat kuntien, hyvinvointialueen, järjestöjen ja yksityisen sektorin välillä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi: kaikille soveltuvat liikuntapalvelut, liikunnan puheeksi ottaminen ja palveluohjaus sekä liikuntaneuvonta. 2) Luodaan yhteistyöllä eri toimijoiden kesken liikkumaan innostavia asuinympäristöjä ja olosuhteita 3) Vahvistetaan asukkaiden liikunnallista elämäntapaa viestinnän, tiedonkulun ja osaamisen vahvistamisen keinoin		Ha on tehnyt tiivistä yhteistyötä LiikUn kanssa. Elintapaohjauksen toimintamalleja on tehty ja jalkautettu. Hyvinvointialueiden hankkeiden avulla on edistetty. Käsitellään ja linjataan yhtenäisiin toimintatapoihin liittyviä asioita Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmässä: yhdenvertaiset liikuntapalvelut, liikuntaneuvonta, yhteistyö kuntien, seurojen / järjestöjen sekä hyvinvointialueen kanssa Rajattomasti liikuntaa -kehittäjäverkostossa viedään ohjausryhmässä linjattuja asioita käytäntöön: soveltavan liikunnan kehittäminen kunnissa ja seuroissa, liikuntaneuvonnan kehittäminen, liikuntapaikkojen esteettömyystiedon keruu ja esteettömyyssovelluksen käyttöönotto, Voimaa vanhuuteen -yhteistyön käynnistys yhteistyössä Ikäinstituutin, kuntien ja hyvinvointialueen kanssa, vertaisliikuttajatoiminta jne. Vahvistetaan tiedolla johtamisen viestintää: Rajattomasti liikuntatietoa –alustan ylläpito ja kehittäminen, Rajattomasti liikuntatietoa –uutiskirjeet kuntiin, HA:elle, päättäjille jne. Viestintä tiedottein ja somessa soveltavasta liikunnasta ym. Satakunnan esteettömyysshanke on käynnistetty, jossa on mukana 15 kuntaa. Sen tavoitteena on parempi esteettömyystieto Satakunnan liikuntapaikoista.	Tilastotiedot ovat vuodelta 2024, joten toimenpiteiden vaikutusta on vaikea arvioida vielä. MOVE!-prosessit toimivat hyvin, mutta tuen tarpeen selvittämisessä, liikuntaneuvonnassa ja elintapaohjauksessa oli kehittämisen varaa. Näiden eteen on tehty töitä, joten luultavasti seuraavassa mittausajankohdassa TEAviisaritulokset kehittyvät parempaan suuntaan. Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabeteksen osalta (indikaattoritieto vuodelta 2024): Hyvinvointialueella on tehty vuonna 2025 toimenpide- ja kirjaamisohjeet. Elintapaohjausmalli on ollut vuonna 2024 jo joissain paikoissa käynnissä, joten ainakin osa näistä indikaattorissa näkyvistä tilastoinneista voi olla elintapaohjausmalliin liittyviä kirjauksia. Avohilmopoinninnoista näkyvät tilastointien lisääntyminen vuonna 2025.

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Mittareiden osoittama suunta 2025

2.1 Liikkuminen lisääntyy	
Seuranta/mittarit	2022→2024
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % aikuiset ja ikääntyneet	20-64-vuotiaat: 60.6%→61.2% ↑
	65 vuotta täyttäneet 63.5→67.2% ↑
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, % 20-64 -vuotiaista	13.5%→13.5%
Liikuntapaikkojen lukumäärä (/ 1000 asukasta) (TEAvisari)	46→47 ↑
Kevyen liikenteen väylien määrä (metriä/asukas) (TEAvisari)	64→75 ↑
Liikunnan terveyden edistämisasiivisuudessa (TEAvisari)	67→64 ↓
	2024→2025
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	5. luokan oppilaat 44.7%→40,4% ↓
	8. luokan oppilaat 42.2% →44,9% ↑
	2025
Verkostotilaisuuksien ja -koulutusten määrä, Rajattomasti liikuntatietoa -alustan kehittäminen, liikunnan ajankohtaisviestintä päättäjille ja vaikuttajille	Verkostotilaisuuksien ja –koulutusten määrä: -Rajattomasti liikuntaa –ohjausryhmä 6kpl (osallistujia 130) -Kehittämisyverkosto 2kpl (47 osallistujaa) -Rajattomasti liikuntatietoa -alustan kehittäminen jatkuu, kävijämäärä vuonna 2025 1330 -Rajattomasti liikuntatietoa-utiskirje kuntiin ja päättäjille: 6kpl -Vertaisliikuttajakoulutukset: 5kpl -Seurakunnan tulevaisuusilta: 2kpl (osallistujia 41)
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	381→395.8 ↑
HYTE-kerroin: Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2-diabetesriskissä oleville Käypä hoito –suosituksen mukaisesti	2024: 19 (0-100) (Satakunta saa viidenneksi parhaimman tuloksen verraten muihin hyvinvointialueisiin)

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

2.2 Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Luodaan elintapaohjauksen toimintamalli, joka sisältää liikuntaneuvonnan lisäksi ravitsemusneuvonnan, lääkkeettömän unettomuuden hoidon ja kulttuurihyvinvoinnin. Toimintamallit laaditaan lapsille, nuorille ja lapsiperheille, aikuisille ja ikääntyneille.		Elintapaohjauksen toimintamalleja on kehitetty ja työ jatkuu. Kaikissa kunnissa liikuntaneuvonta ei välttämättä toteudu suunnitellusti. Elintapaohjauksen toimintamalli ei pidä kulttuurihyvinvointia sisällään. 2025 on tehty toimenpide- ja kirjaamisohjeet, joten tilastoinnit eivät näy vielä HYTE-kerroin indikaattoritiedossa.	Elintapaohjauksen toimintamallin vaikutuksia ylipainon yleisyyteen on vaikea arvioida, koska toimintamalli on saatu jalkautettua koskemaan aikuisia vasta vuonna 2025 ja lapsilla sekä nuorilla se on ollut käytössä vuodesta 2024. Elintapaohjauksia on alettu avohilmopoimintojen perusteella tekemään enemmän vuonna 2025.
Laaditaan alueellinen ravitsemussuunnitelma 2025–2029 ravitsemusterveyden edistämiseksi.		Ravitsemussuunnitelma on tehty, →Tiivistelmän teko käynnissä. Se on tarkoitus julkaista ja jalkauttaa.	Ravitsemussuunnitelman vaikutuksia mittaritietoihin ei voida tehdä, koska sitä ei ole vielä jaettu.

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Mittareiden osoittama suunta 2025

2.2 Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee

Mittari	2022→2024
Ravitsemussuunnitelma on laadittu KYLLÄ/EI	21.10.2025: KYLLÄ, mutta ei ole vielä jaettu, koska tiivistelmä on kesken
HYTE-kerroin: Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2-diabetesriskissä oleville Käypä hoito – suosituksen mukaisesti	2024: 19
Ylipainon yleisyys	Lihavien osuus (BMI tasan 30 tai yli) 20-64-vuotiaat: 32.1%→32.3% ↑
Useita kertoja päivässä kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat (Terve Suomi -tutkimus)	35.4%→36.9% ↑
	2023→2024
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä, % hyvinvointialueen kouluista	5→5
	2021→2023
Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi, % tiedot toimittaneista hyvinvointialueen kunnista	33→7 ↓

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Mittareiden osoittama suunta 2025

2.2 Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee

Mittari	2022→2023
Ylipainon yleisyys 2-16-vuotiaista ja toisen asteen opiskelijoista.	2-6-vuotiaat: 22.6%→23.7% ↑ 7-12-vuotiaat: 28.2%→27.5% ↓ 13-16-vuotiaat: 30.7%→30.6% ↓ 2021-2023 Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijat: 21%→23% ↑ 2021-2023 AOL 1. ja 2. luokan opiskelijat: 31%→32% ↑
	2023→2025
Ei syö aamupalaa joka arkipäivä % 4., 5., 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	4. ja 5. luokan oppilaat 32%→31% ↓ 8. ja 9. luokan oppilaat 44%→48% ↑ AOL 1. ja 2. luokan opiskelijat 52%→55% ↑ Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijat 36%→39% ↑
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9.luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	8. ja 9. luokan oppilaat 32%→39% ↑ AOL 1. ja 2. luokan opiskelijat 34%→41% ↑ Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijat 30%→37% ↑
	2017→2023
Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät nuoret, % 8. ja 9. luokan oppilaista	91%→91%

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

2.3 Alkoholin käyttö vähenee

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Vahvistetaan päihteiden riskikäytön ja haittojen tunnistamista sekä varhaista tukea esim. Juurruttamalla puheeksiottoa ja mini-interventiota laaja-alaisesti kaikissa toimintaympäristöissä.		Alaikäisten osalta on kehitetty alaikäisten päihdetyön malli sekä otettu käyttöön päihdetyökalupakki. Alueella toimii alaikäisten päihdetiimi. Alueelle on myös juurrutettu Valomerkki-keskusteluja sekä Omin jaloin -menetelmää. Toimenpiteiden kirjaamiskoulutukset ovat käynnissä loppuvuonna 2025.	Hyvinvointialueella on tehty vuonna 2025 toimenpide- ja kirjaamisohjeet, joten tilastoinnit eivät näy vielä HYTE-kerroin indikaattoritiedossa. Avohilmopoiminnassa näkyy tilastointien lisääntyminen vuonna 2025
Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, mielekästä toimintaa sekä vertaistukea.		Satakunnan alueella on tarjolla matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, mielekästä toimintaa sekä vertaistukea esimerkiksi psykososiaalisen tuen yksiköissä sekä järjestöjen tarjoamana. Alueen pienemmillä paikkakunnilla palvelujen saavutettavuudessa on ongelmia.	

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Mittareiden osoittama suunta 2025

2.3 Alkoholin käyttö vähenee

Mittari	2023→2024
Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski	0→8 ↑
Alkoholin käytön mini-intervention toteutuminen AUDIT tai AUDIT-C-testin riskipistemäärän ylittävillä	Alkoholin riskikäytön mini-interventioita on alueella kirjattu potilastietojärjestelmään niin vähän, etteivät indikaattoritiedot näy. Näitä on vuonna 2024 kirjattu Sotkanetin mukaan 6 kpl.
2022→2024	
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20 – 64 -vuotiaat	33%→34.5% ↑

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

2.4 Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä lisääntyvät

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Otetaan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut yhteen kokoava palvelutarjotin, josta asukas voi löytää parhaiten hänen hyvinvointiaan ja terveyttään edistävät palvelut.		Hyvinvointimajakka on otettu käyttöön. Aktiivinen markkinointi 2025 (Bussimainoskampanja ja natiiviarikkeli Satakunnankansa/Länsi-Suomi lehdessä. Somemainonta, suomiareena)	.
Edistetään sähköisten palveluiden käyttöä esimerkiksi vahvistamalla ammattilaisten ja kuntalaisten tietoisuutta hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista ja omahoito-ohjelmista, kuten Verkkopuntari, OmaVerkkopuntari ja Mielenterveystalo.fi.		Digitaalisia ympäristöjä kehitetään jatkuvasti ja tiedotetaan, lisäksi esimerkiksi ikäkeskuksen pysäkkitoiminta auttaa ikääntyneitä digipalveluiden käytössä. SATA sovellus (Chat ja kiireetön yhteyden ottopyyntö) Digi- ja väestöviraston Avustettu valtuuttaminen –palvelu otettu käyttöön hyvinvointialueella 06/25 Ohjevideoita HA:n digitaalisista palveluista tehty ja ilmestyy asiakkaille loppuvuodesta 2025 Ammattilaisille myös omat koulutukset digitaalisista palveluista (Digiosaaaja 1.0 ja 2.0) Lasten, nuorten ja perheiden tueksi kehitetty digitaalisesta perhekeskuksesta löydät tukea myös HYTE asioihin. DIGIAVUT: SeniorSurf etäopastuspalvelu sekä Ylen digitreenit Asiakaspalvelun tarjoama digituki puhelimitse, asiakaspalveluchatissa ja asiakaspalvelupisteillä.	Indikaattoritiedon valossa digitaalinen asiointi on ollut lisääntyvää, mutta toimenpiteiden vaikutuksia on vaikea arvioida, koska indikaattoritieto on vuodelta 2024. Tuolloin kuitenkin käyttö oli jo lisääntyvä. Esteitä ja huolia sähköisten palveluiden käytössä on koettu Satakunnassa enemmän kuin muualla Suomessa, mutta vuodesta 2022 vuoteen 2024 määrä on aavistuksen laskusuuntainen.

2 Terveelliset elintavat lisääntyvät

Mittareiden osoittama suunta 2025

2.4 Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä lisääntyvät

Mittari	2022→2024
Otetaan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut yhteen kokoava palvelutarjotin, josta asukas voi löytää parhaiten hänen hyvinvointiaan ja terveyttään edistävät palvelut.	Hyvinvointimajakka KYLLÄ
Asioinut sosiaali- ja terveystalveissa sähköisesti (%), 20–64-vuotiaat ja 65 vuotta täyttäneet (FinSote-tutkimus)	20-64 vuotiaat: 38.6%→42.6% ↑ 65-vuotta täyttäneet: Ei indikaattoritietoa
Kokenut esteitä ja huolia sähköisten palvelujen käytössä (%)	84%→83.8% ↓
Palveluiden käyttötilastot: Verkkopuntari	2023 → 2024: Ryhmät (HA, järjestöt ja kunnat): 6 → 2 ↓ Osallistujat ryhmissä: 46 → 19 ↓ Yksilöohjaukset (Ha ja järjestöt): 9 → 9 ammattilaista ohjasi: 7→ 8 ↑ 2025 (loppusyksyllä): 5 ryhmää, (HA ja järjestö) 43 osallistujaa 7 yksilöohjausta (HA ja järjestö) 7 ammattilaista ohjasi

3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

3.1 Mielen hyvinvointi lisääntyy

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Laajennetaan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma koskemaan myös mielen hyvinvoinnin edistämistä. Ehkäisevän mielenterveystyön koordinaation tueksi laadittavan suunnitelman kautta pyritään vahvistamaan asukkaiden omia voimavaroja sekä kehittämään eriarvoisuutta ja stigmaa vähentäviä toimintamalleja.		Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on laadittu vuosille 2024-2025.	Positiivisen mielenterveyden kokemusten indikaattorit ovat vuodelta 2024, joten tehtyjen toimenpiteiden vaikutusta ei voida arvioida tämän perusteella. Positiivisen mielenterveyden kokemukset ovat laskussa matalasti ja korkeasti koulutetuilla. Elämänlaatunsa hyväksi kokevien määrä on laskussa. Satakunnassa on maan vähiten elämänlaatunsa hyväksi kokevia. Tilastotieto on vuodelta 2024, joten toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia ei voida tehdä.
Vahvistetaan ammattilaisten osaamista/tietoisuutta sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi; palveluohjaus, etsivä työ, kynnyksettömät kohtaamispaikat. Hyödynnetään kokemusasiantuntijoita toimintamallien kehittämisessä.		Sosiaalisen hyvinvoinnin huomioiminen –toimintamallin käyttöönotto. Toimintamalli on lisännyt ammattilaisten tietoisuutta alueella toimivista palveluista sekä lisännyt ammattilaisten valmiuksia huomioida asiakkaiden sosiaalinen hyvinvointi. Toimintamallin kokonaisuuteen kuuluu kumppanuuspöytä, sosiaalisen hyvinvoinnin huomioimisen ohje sekä tapahtuma. Aiheeseen liittyen on myös koko henkilöstölle avoin Moodle-kurssi; Hyvinvoinnin edistäminen. Kokemusasiantuntija-koulutusta järjestetään Raumalla koko Satakunnan alueelle. Kokemusasiantuntijoita välitetään monipuolisia työtehtäviä. Heitä on käytetty mm. ryhmätoiminnan, nepsy-valmennuksen, etä kuntoutuksen, asumispalvelujen asiakasraadin ja hykкен (eli mielenterveys- ja päihdepalveluiden toiminnallisen kuntoutuksen palvelun) kehittämisessä.	Tilastotieto on vuodelta 2024, joten toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia ei voida tehdä.

3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat

Mittareiden osoittama suunta 2025

3.1 Mielen hyvinvointi lisääntyy

Toimenpide	2022→2024
Ehkäisevän työn suunnitelma laadittu K/E	KYLLÄ
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus	47%→45.5% ↓
Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo)	Matala koulutus:22.8%→22.6% ↓
	Keskitason koulutus:23.9%→23.9%
	Korkea koulutus:24.1%→23.9% ↓
Erittäin heikko osallisuuden kokemus (%), 20–64-vuotiaat	12.1%→14.3% ↑

3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

3.2 Asukas saa varhaista tukea mielen hyvinvoinnin haasteissa

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Vahvistetaan varhaisen vaiheen palveluja ja lisätään ammattilaisten mielenterveysosaamista koulutusten ja viestinnän avulla. Lisätään kuntalaisten tietoisuutta palveluista.		Kansalaisopiston kanssa on tehty yhteistyötä ja kaikille avoimia luentoja on useita vuodessa. Alle 23-vuotiaiden palveluissa on kehitetty psykososiaalisen tuen ja hoidon porrasteinen malli, minkä tavoitteena on vahvistaa varhaista tunnistamista ja oikea-aikaista palveluihin ja hoitoon ohjautumista. Ammattilaisille on tarjolla paljon erilaisia koulutuksia mm. te- menetelmäkoulutusta	Tilastotieto on vuodelta 2024, joten toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi on haastavaa tehdä. Joka tapauksessa vuodesta 2022 vuoteen 2024 matalasti ja korkeasti koulutettujen psyykkisesti kuormittuneiden osuus on laskussa, mutta keskitason koulutetuilla nousussa.
Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, mielekästä toimintaa sekä vertaistukea.		Satakunnan alueella on tarjolla matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, mielekästä toimintaa sekä vertaistukea psykososiaalisen tuen yksiköissä sekä järjestöjen tarjoamana. Alueen pienemmillä paikkakunnilla palvelujen saavutettavuudessa on ongelmia.	

3.2 Asukas saa varhaista tukea mielen hyvinvoinnin haasteissa

Mittari	2022→2024
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)	Matala koulutus: 18.7%→17.5% ↓
	Keskitason koulutus: 8.3%→11.6% ↑
	Korkea koulutus: 16→12.7% ↓

3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

3.3 Osallisuuden kokemus kasvaa

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Toimeenpannaan osallisuusohjelma monialaisessa yhteistyössä		Osallisuusohjelma on tehty 2024-2025 Kehittämistyötä osallisuuden edistämiseksi on tehty esimerkiksi asukas- ja työntekijäkyselyitä on toteutettu ja digiraati on perustettu	

3.4 Taide ja kulttuuri edistävät hyvinvointia ja terveyttä

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Jalkautetaan kulttuurihyvinvointisuunnitelma		Kulttuurisuunnitelma on 2024-2025. Verkostoissa sitä on jaettu.	
Kulttuuriresepti -toimintamalli otetaan käyttöön koko Satakunnan alueella		Kulttuuriresepti on käytössä	Onko kunnalla käytössä jokin pysyvä käytäntö, jolla vaikeassa elämäntilanteessa olevat kuntalaiset pääsevät maksutta tai alhaisella pääsymaksulla kulttuuritapahtumiin (esim. Kaikukortti, Kimmoke-ranneke)? (Kulttuurin TEAviisari Satakunnan alueella), kuntien HYTE-kerroin. Kyllä/Ei →TEAviisari ei vielä jostain syystä näytä kulttuurireseptin olemassaoloa.

3 Mielen hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat

Mittareiden osoittama suunta 2025

3.3 Osallisuuden kokemus kasvaa

Mittari	
Mittarit työsuunnitelmassa, seuranta osana muutosohjelmaa	

3.4 Taide ja kulttuuri edistävät hyvinvointia ja terveyttä

Mittari	2023→2025
Suunnitelma jalkautettu Kyllä/Ei	KYLLÄ
Suunnitelmassa on määritellyt mittarit	
Onko kunnassa vakiintuneita alueellisia rakenteita, joissa käsitellään hyvinvointia ja terveyttä edistävää kulttuuritoimintaa? Hyvinvointialueen ja kunnan välisenä yhteistyönä (Kulttuurin TEAviisari)	99→99(toteutuu hyvin)
Onko kunnan ja hyvinvointialueen välillä sovittu kulttuuritoiminnan järjestämisestä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä? (TEAviisari) Kyllä/Ei	Tällaista indikaattoria ei löydy hyvinvointialueen TEAviisarista
Kulttuuriresepti käytössä Kyllä/Ei	KYLLÄ
	2023→2024
	Resptejä jaettu: 1130→1456
	Henkilöitä vieraillut: 530→525
Onko kunnalla käytössä jokin pysyvä käytäntö, jolla vaikeassa elämäntilanteessa olevat kuntalaiset pääsevät maksutta tai alhaisella pääsymaksulla kulttuuritapahtumiin (esim. Kaikukortti, Kimmoke-ranneke)? (Kulttuurin TEAviisari Satakunnan alueella), kuntien HYTE-kerroin. Kyllä/Ei	KYLLÄ=kulttuuriresepti, mutta TEAviisari ei näytä sitä

4 Turvallinen ja mielekäs arki

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

4.1 Aukkaiden turvallisuuden tunne ja turvallisuus paranevat

Toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Laaditaan alueellinen turvallisuussuunnitelma		Alueellista turvallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu	Alueellista turvallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu, joten toimenpiteellä ei ole vaikutusta mittaritietoon.
Vahvistetaan muistisairauksien ennaltaehkäisyä. Kehitetään muistisairauksien ehkäisemiseksi Finger-mallin mukaista ryhmäelintapaohjauksen toimintamalli yhteistyössä järjestöjen ja kuntien kanssa		Kestävän Kasvun 2 – hankkeessa (2023-2025) on kehitetty ikääntyneiden elintapaohjauksen toimintamalli Satakunnan hyvinvointialueella. Toimintamallin perusideana on Finger-mallin mukaisesti muistisairauksien ja kaatumisten ennaltaehkäisy hyvillä hyvinvointia ja terveyttä edistävillä elintavoilla monitekoisesti vaikuttaen. Kohderyhmänä ovat yli 60-vuotiaat Caide riskitestistä yli kuusi pistettä saavat. Ammattilaisille on järjestetty vuoden 2025 aikana koulutuksia yhteistyössä Muistiliiton kanssa.	Finger-toimintamallin vaikutusta mittaritietoihin on vaikea arvioida, koska toimintamalli on ollut käytössä vuodesta 2025 ja mittaritieto on vuodelta 2024.

4 Turvallinen ja mielekäs arki

Mittareiden osoittama suunta 2025

4.1 Aukkaiden turvallisuuden tunne ja turvallisuus paranevat

Mittari	2023→2024
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	381→395.8 ↑
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta	118.9→116.2 ↓
Liikennevahingoissa vammautuneet ja kuolleet henkilöt, lkm	Kuolleet: 10→10 Loukkaantuneet (ml. vakavasti loukk.): 220→215 ↓ Vakavasti loukkaantuneet: 21→0 ↓
	2022→2024
Finger-toimintamalli on luotu ja otettu käyttöön koko alueella Kyllä/Ei	2023-2025: KYLLÄ
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	10.1%→8.2% ↓
500 metrin matkan kävelemissä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet (Finsote-tutkimus)	19.5%→19.6% ↑
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	63.5%→67.2% ↑
Useita kertoja päivässä kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	35.4→36.9% ↑

4 Turvallinen ja mielekäs arki

Toimenpiteen tilan arviointi ja mittareiden arviointi 2025

4.2 Kaatumiset ja putoamiset vähenevät

toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Laaditaan suunnitelma kaatumisen ehkäisystä ja luodaan yhtenäiset toimintamallit alueella		Kaatumisen työryhmä: ryhmän tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää kaatumisten ehkäisyn prosessia Sata-alueella. Tämä toivottavasti tulee näkymään yli 65v lonkkamurtumien määrässä sekä kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrässä. Ryhmän toiminta on käynnistynyt vuonna 2025 ja kaatumisten ehkäisyn prosessin selvittäminen on työn alla.	Toimenpiteen työstön tila on vasta alkanut, joten sen vaikutusta mittaritietoon ei voida arvioida.

4.3 Lähisuhdeväkivaltaa kokevien määrä vähenee

toimenpide	Tila 2025	Toimenpiteen kuvaus 2025	Toimenpiteen vaikuttavuuden arviointi 2025
Laaditaan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma, minkä avulla luodaan yhtenäiset toimintamallit alueelle		Yhteistyökumppaniksi merkattua Satakunnan lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmää ei ole perustettu. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelmaa ei ole laadittu. Tähän on vaikuttanut HYTE-yksikön uudelleenorganisointuminen 2024-2025.	Mittaritietoon ei ole vaikuttanut toimenpide, koska sitä ei ole tehty.

4 Turvallinen ja mielekäs arki

Mittareiden osoittama suunta 2025

4.2 Kaatumiset ja putoamiset vähenevät

Mittari	2023→2024
Nykytilaselvitys on tehty Kyllä/Ei	Ei (kesken)
Suunnitelma kaatumisen ehkäisemiseksi on valmisteltu Kyllä/Ei	Ei (kesken)
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	381→395.8 ↑
HYTE-kerroin: Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä	0.8%→0.8%
	2022→2024
Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	63.5%→67.2% ↑
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	19.5%→19.6% ↑
Seurataan erikseen valittujen mittareiden mukaan (RAI- ja HaiPro-tilastot)	HaiPro ilmoituksia tehty 2024: 3331 Sairaalakaatumisia seurataan Kansalliseen hoitotyön vertaiskehittämiseen liittyen. RAI tilastot eivät kuvaa täsmällisesti kaatumisten määrää, vaan sitä onko yksilö kaatunut kerran vai useammin vuoden aikana.

4 Turvallinen ja mielekäs arki

Mittareiden osoittama suunta 2025

4.3 Lähisuhdeväkivaltaa kokevien määrä vähenee	
Mittari	2022→2024
Toimintasuunnitelma laadittu Kyllä/Ei	Ei
Lähisuhdeväkivallan tai -uhkailun kohteeksi joutuneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat (2020)	Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%), 20-64-vuotiaat: 9.1%→8.9% ↓
Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat	5.2%→4.5% ↓